

Övningar till filmer på temat Det brinner i ditt hem – hur agerar du?

Övningar

Hitta riskerna i hemmet – se till att det inte börjar brinna

Visa bilden *Brandrisker i kök*. På bilden visas tolv olika risker som kan utvecklas till brand. Fråga vad gruppen vet?

1. Vilka risker ser du på bilden?
Bilden visar tolv risker. Se rätt svar i rutan nedan.
2. Har du varit med om att en brand har startat på grund av någon av riskerna som visas på bilden?
Be personen berätta om vad som hände.

Kommentar till brandriskerna i köket. Se även bild 2 i Brandrisker i kök

1. Tidning – Det är lätt att tidningen kommer i närheten av värmeljusen på bordet och fattar eld. Tänk på att köksbordet är en central plats i köket där man ofta "slänger ifrån sig" saker som lätt fattar eld: post, tidning eller kökshandduk.
2. Brödrost - Hushållspapper eller annat lättantändligt material som står nära en brödrost kan antändas av värmen från brödrosten eller "trilla ner" i brödrosten.
3. Stekpanna – Glömmet du stekpannan eller kastrullen med matfett i på spisplattan kan den fatta eld. Mat som blir ordentligt vidbränd kan också orsaka brand. En spisplatta som inte stängs av blir så varm att den kan antända till exempel textil och papper.
4. Sladd - Gummit i sladdar torkar med åren och kan spricka, eller komma i kläm så att det spricker. Då kan elektriciteten skapa gnistor (kortslutning) och brand startar. Husdjur speciellt gnagare (inte katt/hund), kan gnaga på sladdar och orsaka kortslutning.
5. Glödande cigarett – Du ska vara försiktig med var du lägger ifrån dig en cigarett och askar den. Cigaretten kan trilla ur askkoppen och askan eller värmen från glöden kan tända eld.
6. Kläder på el-element – Kläder eller handdukar ska du inte hänga på el-element, oljefyllda element eller värmefläktar. Det kan börja brinna för att det blir så varmt. Saker som kan börja brinna ska inte heller stå för nära elementen, t ex dammsugaren.
7. Tyg på lampa – Hänger du tyg på lampan hindras luften att strömma fritt. Då skapas stark värme och brand kan starta. Lampskärmar i tyg är anpassade för att klara av den lampstyrka, t ex max 40 watt, som du högst får använda i lampan.
8. Levande ljus i fönster – Luftdrag från fönstret kan få lågan att fladdra till mot till exempel gardiner, pynt eller blommor i fönstren och starta en brand.

Datum
2010-04-14

9. Levande ljus – Ljus kan trilla ur hållare och antända saker som står nedanför.
10. Strykjärn – Dra ur sladden till strykjärnet när du är färdig. Står strykjärnet på kan värmen antända till exempel tyg eller kläder.
11. Sladd till strykjärnet - Gummit i sladdar torkar med åren och kan spricka, eller komma i kläm så att de spricker. Då kan elektriciteten skapa gnistor (kortslutning) och brand startar.
12. Tändstickor – Barn är ofta nyfikna på eld. Lägg tändstickor och tändare på platser där barn inte når dem. Barn får tända ljus om en vuxen är med. Förklara att barnet aldrig får leka med tändstickor.

Diskussionsfrågor

Låt gruppen diskutera frågor om skydd mot brand och hur man ska agera om det börjar brinna. Du väljer själv antal frågor.

Hur ska du släcka en brand i matfett på spisen?

(Facit: Du ska kväva branden med ett lock, en brandfilt, handduk eller något liknande. Om du slänger vatten på brinnande matfett riskerar du att sprida branden och få brandskador.)

Vad kan du själv göra för att skydda dig mot brand i hemmet?

(Facit: Du ska ha en fungerande brandvarnare. Då blir du varnad om det börjar brinna. Skaffa en brandfilt och en handbrandsläckare då har du möjlighet att släcka mindre bränder. Tänk igenom vad du kan göra i en akut situation. Diskutera med familjen hur ni ska göra om det börjar brinna.)

Varför ska brandvarnaren sitta i taket?

(Facit: Brandvarnaren reagerar på rök från eld. Den varma röken stiger snabbt uppåt. Brandvarnaren känner av röken snabbt och varnar dig i tid.)

Varför ska brandvarnaren sitta i närheten av sovrummet?

(Facit: Brandrök sprider sig snabbt och ett par andetag av räcker för att du ska bli medvetslös. Du blir inte väckt av röken. Andas du in rök när du sover får du ingen chans att rädda ditt liv. Brandvarnarens signal väcker dig så att du kan rädda dig själv och andra som är i fara.)

Hur vet jag att brandvarnaren fungerar?

(Facit: Du kontrollerar den genom att trycka in knappen. Knappen testar att den fungerar. Hörs ingen signal ska du byta batteri.)

Hur kan jag hjälpa räddningstjänsten när de jobbar?

(Facit:

- Vänta vid avspärrningarna. De finns där för att du inte ska skadas.
- Räddningstjänsten är tränad för att rädda människor. Du kan hjälpa till med information om de som bor i huset och hur det ser ut inomhus.
- Vet du att någon är kvar inne i ett hus som brinner måste du berätta det för personalen på plats.

Datum
2010-04-14

Varför ska jag stanna inne i min lägenhet och ha min dörr stängd om trapphuset är fyllt med rök?

(Kommentar: Brandrök är giftig. Går du ut i trapphuset och andas in rök blir du medvetlös och du kan dö. Stanna därför kvar i din egen lägenhet. Där är du säker i 30 – 60 minuter. Ring 112 så att räddningstjänsten får reda på att du är inne i huset.)

Kan jag stanna i min lägenhet om det brinner på en annan plats i huset?

(Facit: Ja, du ska stanna i lägenheten. De är byggda på ett sådant sätt att de står emot brand i 30-60 minuter. Räddningstjänsten hinner fram, kan släcka branden och hjälpa dig. De som bygger lägenheter måste följa reglerna som håller branden ute i 30-60 minuter.)

Vad ska jag göra om rök utvecklas där jag är?

(Kommentar: Den livsfarliga röken stiger uppåt därför måste du ned under röken. Kryp nere vid golvet. Där är det lättare att se och andas.)

Varför är det farligt att andas in brandrök?

(Kommentar: Det finns ämnen i röken som snabbt förgiftar din kropp så att den slutar att fungera normalt. Ett par andetag gör dig medvetlös. Den varma röken kan också ge allvarliga brännskador i luftstrupe och lungor.)

Vad är anledningen till att du ska stänga ytterdörren efter mig när det brinner i din lägenhet?

(Kommentar: Stänger du dörren efter dig hindrar du röken från branden att sprida sig till trapphuset. Då skyddar du dina grannar och hjälper räddningstjänsten.)

Kontakta räddningstjänst

Ta kontakt med räddningstjänsten där du bor. De kan ofta erbjuda utbildning och prova på-övningar.

Skicka gärna tips på övningar eller förslag till utveckling av materialet till alexandra.johansson@msb.se.